

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K., za pol leta 3 K., za četr leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 14 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne petit-vrste po 12 h., če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenje je v Knalovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljenje pa v pritličju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezne številke po 10 h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravnemu telefon št. 85.

Deželni zbor kranjski.

13. seja, dne 2. aprila 1906.

Z veliko napetostjo je pričakovala vsa javnost, kaj da prinese današnja seja. Nihče ni vedel nič pozitivnega, nihče ni slutil, kako velikanško presenečenje prinese v deželnem zboru deželnemu predsedniku Schwarz.

Točno ob 11. uri je otvoril deželni glavar Detela sejo. Zbornica je imela svojo navadno fizijognomijo. Na Pakiževem mesto poleg starega Pfeiferja in pred Drobniča se je uvedel Šuklje, ki je za ta svoj prvi nastop oblekel staro salonsko suknjo in je med čitanjem zapisnika na različne načine skušal obrniti nase pozornost doli mnogobrojnega galerijskega občinstva.

Čitanje silno dolgega zapisnika je trajalo skoro pol ure, potem je dal deželni glavar Detela besedo dež. predsedniku Schwarzu.

Vladna izjava.

Vsa zbornica se je zbrala okrog deželnega predsednika, da sliši njegovo naznanilo. Deželni predsednik je govoril tako-le:

Visoka zbornica! Deželni zbor vojvodine kranjske je sklenil v svojem zadnjem zasedanju resolucijo, s katero je pozival vladu, naj predloži deželnemu zboru spremembu deželnega reda in novi volilni red za deželni zbor na podlagi splošne in enake volilne pravice.

(Nemški:) Vlada je že v državnem zboru na usta gospoda ministrskega predsednika dne 28. novembra 1905 izjavila, da spričo popolnoma različnega delokroga deželnih zborov in državnega zastopa, ni poklicana splošna volilna pravica za državni zbor izpodriniti zastopstvo interesov iz deželnih zborov. Zastopstvo samoupravnega telesa je pač nekaj drugačega, kakor politično zastopstvo cele države in vlada je prepričana, da prav posebni gospodarski interesi, ki

jih imajo deželni zbori negovati, dobesti izdatnejšega varstva in pridejo do besti izdatne do izraza s sistemom interesnega zastopstva, spopolnjenega s kurijo splošnega volilnega razreda, kakor s splošno volilno pravico.

Z ozirom na to od vlade izraženo stališče vladu ni bilo mogoče ugoditi docela zahtevam večine deželnega zbora. Vlada je pa uvidela, da brez preosnove obstoječe volilne pravice za deželni zbor ni pričakovati uspešnega delovanja deželnega zbora vojvodine Kranjske in je torej sklenila, predložiti visoki zbornici načrt glede spremenitve deželnega reda in volilnega reda za deželni zbor, kateri ohrani načelo zastopstva interesov, pa vendar ustreza zahtevam deželnega zbora v čim večji meri.

Ta vladni načrt predlaga namreč uvedbo nove kurije s splošno volilno pravico za deset članov. To število je primerljivo toliko onemu vseh članov deželnega zbora, kakor številom zastopnikov doslej obstoječih kurij in zagotavlja vsem prebivalcem dežele mogočnost, udeležiti se primerno oskrbovanja deželnih zadev. Pri dočevanju desetih volilnih okrajev se je vladu dala voditi od načela, da se imajo ti okraji določiti čim bolj enaki po številu prebivalcev, ker so se drugi momenti, kateri bi se mogli navesti za določitev volilnih okrajev, kakor na primer znesek davkov, že upoštevali pri drugih obstoječih kurijah. Na tak način bi pripadel okoli 50.000 osebam po eden poslanec. Razen uvedbe nove kurije se predlagajo še druge izpremenitve, s katerimi so se jemale v poštev nekatere želje po pridruženju raznih industrijskih in drugih večjih krajev k volilni skupini mest in trgov in po drugi razdelitvi mandatov kmetskih občin. Vladni načrt obsegata potem še nekatere določbe, ki nameravajo zagotavljati nemoteno delovanje deželnega zbora.

Velecenjeni gospodje! Vlada misli, da je storila, kar je na najej

ležeče, da naredi konec tistem neplodnemu stanju, čigar dolgo trajanje se v deželi splošno obžaluje. Pokažite, čestiti gospodje, s sprejetjem predloga, da hočete tudi vi imeti delež na uspehu tega dela. Saj so vse stranke te visoke zbornice edine v želji, koristiti deželi in ljubezen do skupne domovine vas bode gotovo odločila, da podreditate tej želji druge želje in ozire.

Velikonočni zvonovi naj naznajo deželi mir in v tem začetek veselega delovanja na čast in blagor dežele.

Sklepni frazi tega govora se je dež. predsednik sam smejal in smejal so se tudi drugi poslanci.

Bomba.

Koj na to sta prišla deželno-zborska slugi v dvorano in sta začela deliti naznanjeni vladni načrt med poslanci. Take bombe ni nihče pričakoval. Načrt zagotavlja Nemcem 11 mandatov, klerikalcem večino — napredno stranko pa hoče ubiti. Ni čuda, da so Nemci in klerikali kar žareli veselja.

Debata.

Po veljavnem zakonu se mora vsaka vladna predloga odkazati pristojnemu odseku in mora odsek potati tiskano poročilo. Klerikalcem in Nemcem se tako mudi, da bi spletli ta štrik za meščanstvo, da so danes poteptali postavo na nesramen način.

Debato je otvoril dr. Šusteršič, ki je licemersko pripovedoval, da se v meritornem oziru še ne more izreči o vladni predlogi. Ta predloga ne odgovarja resoluciji, ki je bila sprejeta v deželnem zboru. Govornik predlaga, naj se seja takoj zaključi, da dobre stranke priliko, se posvetovati o načrtu in da naj se razprava o vladni predlogi postavi kot edina točka na dnevnem red prihodnje seje, ki naj bo v sredo, ne da bi se prej odkazala odseku, češ, klerikalci

Take misli so mučile Marka veden in vso noč, ali drugo jutro je vendar, ne da bi količaj premišljal, hitel po stopnicah navzgor, ves razvnet in radoveden, kako ga Lavra sprejme.

Lavra je Marka že pričakovala in sprejela ga je mirno in skoraj hladno, kakor da ji je komaj poznan. Brez dvoma je tudi Lavra mnogo premišljevala, kaj naj stori in vse je kazalo, da je trdno sklenila, odbiti Markove ponudbe. Pri tem si je bila Lavra v svesti, da tako najbolje posredoči svojo resnično in nesobično ljubezen do Marka.

Lahko ji pač ni bilo vztrajati pri svojem sklepu. Ali njeni razlogi so bili tako tehtni, tako dobro premišljeni, da je Marko moral utihnuti. Lavra je sicer večkrat omahovala in se bala, da končno odneha, ali naposlед je vendar zmagala in Marko je moral kapitulirati.

„Obiščite me, kadar hočete, vedno vas bom vesela in vedno vam bom hvaležna za vaše obiske, ali o ljubezni ne smete več z menoje govoriti,“ je rekla Lavra pri slovesu in dala Marku roko. Ko pa so se za Markom zaprla vrata, je moral Lavra zbrati vse svoje moči, da je

čutijo potrebo, da se stvar čim prej odloči.

Baron Schwiegel je s sladkim pogledom na klerikalce dejal, da želi, naj bi se iz vladne predloge razviti tisti mir, ki ga vse žele. S predlogom dr. Šusteršiča se ne strinja, formalno je pač mogoče (oho!) kar predlaga dr. Šusteršič, ali to je gotovo, da se mora predloga prej vzeti v ustavnem odseku v pretres. Govornik je predlagal, naj se načrt odkaže ustavnemu odseku z naročilom, naj ustno o njem poroča v prihodnji seji.

Župan Hribar je predlagal, naj se pred vsem začne v zbornici splošna razprava o načrtu, predno pride v ustavnji odsek. Neobhodno je potrebno, da so o tem nerazumljivem, o tem nečuvenem, o tem neavstrijskem načrtu dunajske vlade tu govoriti. (Dr. Tavčar: Zadavati hočejo napredno meščanstvo!) Z ozirom na to izjavi govornik, da bo glasovala napredna stranka za Šusteršičev predlog.

Dr. Šusteršič se hudi mudi in zato neče splošne debate v zbornici. Odločiti se mora hitro: da ali ne. (Živahni klici: ne!) Govornik se pridruži Schwieglovemu predlogu. (Hribar: Zdaj imajo zvezo z Nemci.) Živel!

Dež. glavar Detela je vprašal, če nihče ne ugоварja, da bo poročilo ustno.

Dr. Tavčar: Vsako poročilo mora biti tiskano.

Dr. Šusteršič: Zbornica ima pravico dovoliti, da je poročilo ustno. Naj torej zbornica sklepa o njegovem predlogu.

(Klic: Lani ste pa bili za to, da se morajo vsa poročila tiskati. Dr. Schweizer — kje si? Dr. Šusteršič: Z galerije se oglaša en smrkavec. Dež. glavar naj ga odstrani. Dr. Tavčar: Vaši ljudje tudi delajo medkllice, to vam je pa prav. Klic: Žlindra bodi ponizen!)

Župan Hribar: Doslej je Šu-

steršič vedno zahteval tiskanih poročil za vsako malenkost. Lani se je tiskalo na stotine poročil o najbrez-pomembnejših rečeh. Zdaj pri taki važni zadevi pa neče Šusteršič tiskane poročila. Mi zahtevamo tiskane poročila, ker je to edino zakonito. Klerikalna-nemška zveza tepta zakon.

Po veljavni postavi se morajo vsa poročila predložiti zbornici v tisku. Dež. glavar bi vsled tega sploh ne bi smel dati dr. Šusteršičevemu predlogu na glasovanje. Storil je to vendar in z glavarjevo pomočjo so klerikalci in Nemci potepiali postavo.

Na glasovanje je prišel najprej predlog, da se vladna predloga izroči ustavnemu odseku, ne da bi bila prej generalna debata. Ta predlog je bil sprejet. Glasovali so zanj klerikalci in Nemci v bratski slogi.

Potem je prišel na glasovanje predlog župana Hribarja, da mora odsek predložiti tiskano poročilo, klerikalci in Nemci potepiali postavo. Ta predlog je bil odklonjen. Protiv njemu so glasovali Nemci in klerikalci v ljubezenskih dinostih.

Vladni načrt.

Vlada je predložila dež. zboru dva zakonska načrta.

Prvi načrt obsega prenaredbe deželnega reda. Najvažnejše točke tega načrta so naslednje:

§ 3. V deželnem zboru je sedeminstirideset zbornikov, namreč:

a) Ljubljanski knez in škof.

b) Šest in štirideset izvoljenih poslancev, in to:

I. deset poslancev za veliko poslovstvo.

II. deset poslancev za mesta, trge in obrtni kraje, imenovane v volitvenem redu ter za trgovsko in obrtno zbornico.

III. šestnajst poslancev za ostale občine Kranjske vojvodine.

„Še enkrat vam povem: vi lažete“ je po kratkem presledku nadaljeval Marko. „Dokaz tega je, da se mi ne upate pogledati v oči, vedoč, da bi iz vaših pogledov spoznal, kaj v resnici mislite. Toda jaz vam povem: nikar ne mislite, da se bom končno naveličal in da me nekega dne ne bo več sem. Sklenil sem, da vas rešim propada, če treba, in tudi proti vaši volji, da vas naredim srečno vzlije vsež vsem, kar se je zgodilo in vzlije vaši preteklosti. In zato odnehatje že vendar, Lavra. Moje sedanje življenje mi je postaleno neznenosno. Silno trpm. Zamislite se v moj položaj: Čez dan moram pisati veselje črtice, da bi se ljudje za svoj denar nasmejali, ponoči pa jokam nad svojo usodo. Stokrat sem vam že rekel, da naj bo vse pozabljen, kar se je dogodilo, predno sva se v drugič našla. Nikar se torej sama ne ponižuje pred mano. Jaz vas ljubim iz vse duše. Vi pravite, da ne bi mogel z vami živeti. Ali saj živim samo še za vas. Samo na vas mislim, samo za vas diham in če me ne uslušite, se bom maščeval na samem sebi.“

(Dalje prih.)

LISTEK.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.

(Dalje.)

Sestanek z Lavro je v Markovi duši obudil vsakovrstnih čuvstev. Srečen je bil, da Lavra še živi, da je osvobojena in da prebiva ž njim pod isto streho, a na drugi strani ga je skrbelo, kaj da bo, kako se bo razvila prihodnost. In vstali so v njegovem srcu tudi dvomi, nilenblaznost, kar namerava storiti in tesno mu je postajalo, ko je premišljeval, kaka nesreča zna nastati iz tega razmerja. Ta strah pred negotovo prihodnostjo je bil tako velik, da je Marko preudarjal, ali bi ne kazalo, da zapusti Trst, da opusti svojo službo, da se odpove svojemu socijalnemu položaju in se umakne z Lavro v kak drug kraj, daleč proč od domovine, kjer ga nihče ne pozna in kjer bi ga nihče ne našel. Računal je, koliko ima že prihranjenega denarja in je našel, da ga je premalo, tudi če bi z Lavro še tako skromno živila.

„Obiščite me, kadar hočete, vedno vas bom vesela in vedno vam bom hvaležna za vaše obiske, ali o ljubezni ne smete več z menoje govoriti,“ je rekla Lavra pri slovesu in dala Marku roko. Ko pa so se za Markom zaprla vrata, je moral Lavra zbrati vse svoje moči, da je

IV. deset poslancev za občni volilski razred.

§ 11. Deželnim odborom, ki je gospodarski in izvrševalni oddelek deželnega zastopa, ima deželnega poglavarja za prvoslednika in pet prisednikov, izvoljenih izmed zbranih deželnih poslancev.

Kadar bi prvoslednik sam ne mogel opravljati svoje dolžnosti takrat si postavi namestnika izmed deželnega odbora.

§ 12. Enega prisednika v deželnem odboru volijo poslanci za veliko posestvo (§ 3, I), enega poslance za mesta, trge in obrtne kraje in trg. zbornico (§ 3, II), enega poslance za kmetske občine (§ 3, III), enega poslance za občni volilski razred (§ 3, IV) ter enega vsi zbrani deželnimi poslance izmed sebe.

§ 33. Razpravna jezika deželnega zbora in njegovih odborov sta oba deželna jezika.

Drugi načrt obsega prenaredbe volilnega reda.

Bistvo tega načrta je: ohrani se nemška posest, vse drugo pa se vrže klerikalcem v žrelo.

Po tem načrtu ostane kurija veleposestnikov nespremenjena.

Volilni okraji za volitev poslancev v volilskem razredu mest, trgov in obrtnih krajev so:

1. deželno stolno mesto Ljubljana;

2. mestna občina Idrija;

3. mestne občine Kranj, Škofja Loka in Kamnik, tržna občina Železniki, trg Veliki Mengš in selska občina Domžale;

4. mestna občina Radovljica, tržni občini Tržič in Kropa, trg Jesenice s sosesko Sava, sosesko Javornik, selska občina Kamna Gorica in trg Bela Peč;

5. trgi Postojna, Vrhnik, Senožeče, Vipava in Cerknica ter mestna občina Lož;

6. mestne občine Novo mesto, Višnja gora, Črnomelj in Metlika, mesti Krško in Kostanjevica, trgi Litija, Mokronog, Radeče in Žužemberk ter soseski Zagorje in Toplice v selški občini Zagorje;

7. mesto Kočevje in trg Ribnica.

Volilni okraji za volitev poslancev iz kmetskih občin so sledeči sodni okraji:

1. Ljubljana in Vrhnika;

2. Kamnik in Brdo;

3. Kranj, Tržič in Škofja Loka;

4. Radovljica in Kranjska gora;

5. Postojna, Logatec, Senožeče,

Lož, Ilirska Bistrica in Cerknica;

6. Vipava in Idrija;

7. Novo mesto, Kostanjevica in Krško;

8. Trebnje, Višnja gora, Žužemberk, Mokronog in Radeče;

9. Kočevje, Ribnica in Velike Lašče;

10. Črnomelj in Metlika;

11. Litija.

Volilni okraji za volitev poslancev občnega volilnega razreda so:

1. deželno stolno mesto Ljubljana s selskimi občinami Dobrunje, Moste, Zgornja Šiška, Rudnik, Spodnja Šiška in Vič;

potem sodni okraji:

2. Ljubljana (brez deželnega stolnega mesta Ljubljana ter drugih pod 1. našteti selskih občin) in Vrhnika;

3. Brdo in Kamnik ter selske občine Cerknica, Šenčur, Voglje in Smlednik v sodniskem okraju Kranj;

4. Kranj (brez pod 3. našteti selskih občin), Tržič, Kranjska gora in Radovljica;

5. Škofja Loka, Idrija in Logatec;

6. Postojna, Ilirska Bistrica, Lož, Senožeče, Vipava in Cerknica;

7. Litija, Radeče in Višnja gora;

8. Krško, Kostanjevica, Mokronog in Trebnje;

9. Kočevje, Velike Lašče, Ribnica in Žužemberk, potem selske občine Poljane in Črmošnice v sodniskem okraju Novo mesto ter Planina v sodniskem okraju Črnomelj;

10. Metlika, Novo mesto (brez selskih občin Poljane in Črmošnice) in Črnomelj (brez selske občine Planina).

Naravno je, da je ta nečuveni načrt obudil v vrstah narodno-napredne stranke največje ogroženje.

Izvišanje pokojnine vojaškim penzionistom in njih vdovam.

Dunaj, 1. aprila. V vojnem ministrstvu izdajejo zakonsko predlego o izvišanju, pokojnine vojaškim penzionistom in o primernem zboljšanju dohodkov za častniške vdove in sirote. V kratkem se sestanejo zastopniki vojnega ministrstva z delegati avstrijskega in ogrskega finančnega ministrstva, da dokončajo predlogo.

Absolutizem na Ogrskem.

Dunaj, 1. aprila. K. pl. Szell, ki je še vedno na Dunaju, je izjavil, da je zgolj v privatnih zadevah na Dunaju. Povedal je tudi, da ni njegova volja se sploh kdaj udeležiti aktivne politike.

Budapešta, 1. aprila. Grof Teleki je pozval vse madjarske časopise, naj ne sprejemajo inseratov avstrijskih tvrdk. „Magyar Ország“ je tako razglasil na vrhu svojega časopisa, da ne sprejme nobenega inserata več, ki bi priporočal kako avstrijsko podjetje, četudi je na Ogrskem.

Kraljevi komisar v Szala-Egerszegu je suspendiral delovanje vseh občinskih upravnih in komitativnih odborov, ker so vsi komitativni uradniki demisijonirali.

Zarotniška afera v Srbiji.

Belgrad, 1. aprila. Vsled zahteve angleške vlade, naj se zarotniki odstranijo iz armade in državnih služb, ako hoče Srbija, da Anglija obnovi z njim diplomatske zveze, babil se je ministriški svet v opetovanih sejah s ta zadevo. Ker pa so vsi častniki, ki so bili pri zaroti, sporazumljeni, da zahtevajo enako postopanje z vsemi, ne pa le s posameznimi izmed njih, se je vlada prestrašila, ker bi zbudilo preveliko senzacijo, provzročilo državi ogromnih stroškov ter pomenilo nevarnost za armado, ako bi se hipoma upokojilo par sto najboljših častnikov. Vsled tega se je rešitev zarotniškega vprašanja odgodila na nedoločen čas. Grujičeva vlada bo skušala sedaj v prvi vrsti dogmati vse potrebno glede oborožitve in novega posojila, kakor tudi glede trgovinske pogodbe z Avstro-Ogrsko. Dotakrat se bo dalo zvedeti za vse podrobnosti, ki jih zahteva angleška vlada za obnovitev diplomatskih vezi.

Položaj na Ruskem.

Petrograd 1. aprila. Namestnik ministra notranjih zadev knez Urušov, je odstopil, ker kandidira v državno dumo kot zastopnik gubernije Kaluga.

Odesa, 1. aprila. V Minsku je pred nekaterimi dnevi neka dekllica poskušala umoriti poveljnika črnomorske brodovje Čuhnina. Atentat se ni posrečil, vendar so napadalko na mestu ustrelili. Dognalo se je, da je ustreljena bila hči generala Ihmajloviča, ki je še v Mandžuriji. V Odesi, Moskvi, Kijevu in Kišenevu je razdeljenih na tisoče tiskanih pozivov, naj se povodom volitev v državno dumu še pred veliko nočjo požene Žide iz mesta. Žide vsled tega beži trumpono v inozemstvo.

Varsava, 1. aprila. Iz Petrograda je došlo poročilo, da je ruska vlada končno sklenila, da uvede poljski poučni jezik v vseh ljudskih šolah na Rusko-Polskem.

Odmevi rusko-japonske vojne.

Lvov, 1. aprila. „Slovo Poljskie“ poroča, da zapro generala Steslja, ker je preiskava dokazala, da je prodal Port Artur Japoncem za dva milijona rubljev.

Petrograd, 1. aprila. Ravnotvor iz Mandžurije povrnivši se polkovnik Fedorov je priobčil v „Rusu“ grozovito razkritje o pomanjkljivosti ruske sanitete v rusko-japonski vojni. Po bitki pri Sandepu so 1200 ranjenih ruskih vojakov zavlekli na želesniške nasipe pri postaji Drkomilskaja ter jih pustili brez vsake pomoči 24 ur ležati v snegu. Ranjenici so strašno ječali ter se skušali z gibanjem ogreti, toda bili so preslabi, in vseh 1200 je zmrz-

nilo. Načelnik sanitete Soluzev, se je vsled tega ustrelil.

Kdaj so klerikalci strpljivi?

Berolin, 1. aprila. Katoliški centrum je predložil v nemškem državnem zboru takozvani tolerančni predlog, v katerem zahteva: „Nobenega otroka se ne more brez izrecne volje staršev ali vauhov siliti k udeležbi verskega pouka alik božji službi, ako to neodgovarja verskemu prepričanju staršev ali njih namestnikov.“ Tako tolerančni so klerikalci samo tam, kjer so v manjšini.

Konec maroške konference.

Madrid, 1. aprila. Glede vseh zadev, o katerih je razpravljala konferenca v Algecirasu, se je doseglje popolno sporazumljene. Dogovor glede policije velja za pet let in sicer bo opravljal Španija policijsko službo v pristaniščih Tuan in Lorache, Francija pa v pristaniščih Mogador, Saffi, Mazagan in Robat. Pri novi maroški banki dobi Francija tri deleža, a ostale države samo po en delež.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. aprila.

— **Občinski svet ljubljanski** ima jutri, v torek, 3. aprila ob šestih zvečer sejo. Na dnevnem redu so naznani predsedništva in poročila: O računske zaključku mestne hranilnice ljubljanske za leto 1905; o prošnji Marije Černetov zastran barake na Ribjem trgu; o prošnji „Društva za podporo bolnih dijakov na Dunaju“; za podporo; o ponudbi Dragotina Farkina za odkup mestne parcele št. 76 na Poljanskem predmestju; o županovem dopisu v zadevi sprememb sklepa občinskega sveta z dne 30. novembra 1905, tičočega se najetja posojila za mestno tržnico; o obračunu tvrdke G. Tönnies za zgradbo nove hiše Pohlovkine ustanove v Gradske ulicah; o uravnavi Francovega obrežja pri hiši Ivana Mačka; o prošnji Jakoba Acetta za podrazdelitev neke stavbne parcele; o prošnji vodstva II. mestne deške ljudske šole za povračilo troškov pri nabavi šolske oprave; o uporabi dotacije za 1. 1905. na c. kr. višji realki; o magistratovem dopisu glede udeležbe pri posvetovanju v zadevi ustanovitve zveze v Avstriji poslujočih posredovalnic za delo; o prošnji vojaškega stavbnega oddelka 3. voja v Gradcu za znižanje vodne cene v garniziski bolnici; o prošnji posestnikov ob Kopališki cesti za podaljšanje vodovodne cevi; o dopisu občinskega zastopa Gorenje Šiške, da se polože nove vodovodne cevi skozi občino Gorenje Šiško; o prošnji Auerjevih dedičev za odpis zneska pri večji porabi vode; o prošnji za pritrilo pravilom „Naše Zvezze“; o prošnji Marije Koprije, vodove mestnega fizika, za podelitev pokojnine, vzgojevalnine in posmrtné četrti; o oddaji službe mestnega fizika; o prošnji Terezije Košičkove, vodove magistratne sluge, za podelitev pokojnine, vzgojevalnine in posmrtné četrti; o oddaji služeb magistratnega pisarniškega oficijala, eventualno kanclista in praktikanta.

— **Shod slovenske ljudske stranke** sklican po dr. Šusteršiču dne 1. aprila 1906 (jako ominozno!) vršil se je ob udeležbi kakih 200–250 obiskovalcev v dvorani hotela „Union“ na kraljevem trgu. Trajal je komaj eno celo uro od desetih do enajstih. Čudno se pa nam zdi le to, da so ti klerikalci sklicali shod na nedeljo ob poldne ob 1/2 10. ur; čudimo pa se zato, ker je „Slovenec“ radi sklicanja zaupniškega shoda na nedeljo ob deseti uri javkal, da se je s tem ljudi odvračalo od obiska maše! Vsem zborovalcem se je videlo, da so komandirani; saj je neki fajmošter v „Schanku“ hotela „Union“, kakor sem videl, dvema kmetoma plačal pol litra

čvička in pa goljaž, da sta šla na shod. Da bi pa lože prešeli pičlo število došlih zborovalcev, nastavili so menda tristo deset stolov — pa zastonj! Zasedlo se ni vse — deloma za to ne, ker je zmanjkalo zborovalcev, deloma zato ne, ker so bili stoli tako opršeni, da še v tistem prahu po stolih človek igle ne bi našel. Menda prvi, ki je prišel v dvorano, je bil vladni zastopnik; za njim primahal jo je proti deseti uri enkrat general „ljudske stranke“: dr. Šusteršič-Žlindra, in čez časa pa še je do spel „ta mal ta puklast“, kakor se je izrazil neki kmet, dr. Evgen Lampe na torišče. Z znatno polnourno zasmudo, — ker zborovalcev ni hotelo priti — pehalo so se zunaj na ulici, kateri bi naj šel prvi noter, oziroma so iskali vrata, ki so bila zaklenjena, — otvoril je dr. Šusteršič shod ter po kratkem pozdravu predlagal, naj se voli predsednikom neki Kos in perovdjem neki drug gospod — precej trebušast, — imena nisem slišal in menda noben zborovalcev ne, — ki sta bila že pripravljena pred izvolitvijo, da zasedeta po milosti dr. Šusteršiča jima odkazana mesta. Volilo se ju je seveda enoglasno. Gospod Kos je nato pozdravil še enkrat prilece ter jim je na srce „spolagal“, naj pazno sledi izvajjanju govornikov, kajti shod je velevažen za kmeta. Na to je pozval dr. Lampeta, naj začne. Ta je tudi res začel in kvasil nekako takole: Pred par dnevi prišla je z Dunaju vest, da bo sklican kranjski deželni zbor, na kar je dr. Šusteršič takoj se podal k Gautschu, ki pa mu ni hotel povedati, samo toliko je zvedel, da bo predložen načrt zakona o splošni in enaki volilni pravici na Kranjskem. Vesti z Dunaja, kaj bo dr. Šusteršič zvedel, pričakoval je govornik v veliki željnosti in veselil se je in z njim se bo vsa kranjska dežela veselila, da pride do volilne reforme i na Kranjskem. Povdarjajoč, da se nahaja Avstrija v hudi krizi in ravno tako Kranjska, pride govornik na splošno in enako volilno pravico ter izjavlja, da zdaj poslanci pravzaprav nič ne veljajo, potem pa se ne bodo samo šteli, ampak tudi tehtali po politični vsebin. (Koga si nek tem človek naj misli!) Na to se pa je začel baviti z aristokrati oziroma veleposestniki ter jih je kot najhujše sovražnike volilne reforme prav pošteno ozmerjal. „Sedaj pa preidimo na našo liberalno stranko in si oglejmo naše narodne naprednjake. A ta stranka je začela pokati (da ne bo pa tako počilo na konec, da se onim kosti pretresajo!) Ker so se liberalci na svojem zadnjem zaupnem shodu bavili z nam, naj se i mi bavimo z njimi; vrnemo samo ljubeznjivost z drugo, če se jih spomnimo. Svoje pobožne želje razlivajo po članikih svojega glasila, da bi volilna reforma ne postala zakon. Liberalna stranka v svojem začetku ne izvira iz ljudstva, ampak iz „namišljene“ inteligence. Pribiti moramo, da ta stranka noče biti stranka malega posestnika, ne malega obrtnika, ne delavca, ampak gospodske stranke. (Gospodje so pa vsi v klerikalnem taboru!) Pred 12 leti, ko je imela svoj zadnji zaupni shod, takrat je še slavela. Zdaj si pa oglejmo, kako so si mislili razdelitev mandatov za deželni zbor: Predvsem hočejo dati veleposestnikom 8 mandatov, mestom, trgom, oziroma industrijskim krajem 12, kmetom tudi 12, in nazadnje 4 mandate vsem onim, ki so dozdaj brezpravni. Tako vidite, to je liberalno po njih misli. (Dobro!) Liberalci hočejo razdeliti katoliški zagon; hočejo svobodno šolo, da se vrže duhovna in Boga iz šole. (O jo!) Pomoč ljudstvu od stranke liberalcev pa bo po tem-le receptu: Odvzetje vseh cerkva, prodaja teh licitando in razdelitev skupila med kmete. (To pa to!) Malih denarnih zavodov liberalci ne marajo, le velike banke, toda revež si naj sam pomaga in sam kapitalizira svoj denar. (Kako neki!) Ustanovni shod slov. ljudske stranke v Ljubljani je bila baje pastoralna konferenca. Naj pa pridejo danes in naj si nas pogledajo, če je to pastoralna konferenca! Napredna misel, svobodna misel jih je vse. Toda ljubezen do naroda ni nič, če ni tudi ljubezen do ljudstva. Liberalci so sovražniki naši radi svobodoljubja, pa pri sebi vržejo vsakega ven, če je malo drugačnih misli kakor njih generali. Vse ideale liberalcev mi tudi izvajamo, dočim jih liberalci ne; potem pa vpijejo, da

govoriti! Obrtniki niso samo po mestih in trgi, temveč tudi po deželi. Obrtniki lahko s popolnim zaupanjem na nas gledajo, četudi hočemo, da ne dobe zastopnika v državnem zboru. Liberalna stranka leži na smrtni postelji, umira. (Oh, ti reva!) Na liberalnem zaupnem shodu so pač Kranjsko zahtevali še dva mandata na mesta in trge, ki naj bi se odvzela kmetom, in potem so pa še protestirali glede koroških Slovencev. Jaz pa pogrešam protesta, da se našim 18.000 kočevcem da mandat, četudi bi bila to največja nevarnost. Zoper to ni bilo ne enega glasu. Priporočam Vam vse to v premišljavanje. Tudi ni bilo nobenega protesta glede štajerskih Slovencev, ki dobe le šest mandatov, vsled izdajstva kranjskih klerikalcev) aka bi jih ravno morali dobiti osem, in da dobe spodnještajerski Nemci en mandat, tako da se tista nemška gnezda po Spodnjem Štajerskem združijo v en volilni okraj za prof. Pommerja. Pravijo, da sem jaz Korošce in Štajerce prodal, samo ne vem komu! Vladi in Nemcem! Tako si mislijo splošno in enako volilno pravico. Čudo pa je, da se gospodje niso nič pečali s svojim programom. Izvolili so nazadnje 24 mož, ki naj šele naredi program. Mogoče, da jim bo zopet upan moral pomagati s svojo partijo. Kaj pa če bi prišle kake volitve, tedaj za volilni boj še pred jesenjo niti programa nimajo, ker so starega zavrgli. Ali pa če jim kakšna kuga, lakota ali kolera pobere teh 24 mož? Vzamem od njih slovo in upam, da bo tudi slovensko ljudstvo kmalo izselo slovo od njih. Kar se tiče deželnega zbora, ne vem nič natančnega in vse je, kar vem, da je deželni zbor 17. novembra sprejel resolucijo in da je vlada odobrila in da predloži najbrž zakonski načrt za nov volilni red. To pa vem: Da se v deželnem zboru kranjskem, hvala Bogu, zoper voljo „Slovenske ljudske stranke“ ne more nicesar zgoditi in če bo naš deželni zbor potrdil sklep in ga bo potrdila „Slovenska ljudska stranka“, ste lahko uverjeni, da bo dobro, ali pa se ne bo nicesar sklepalo! Liberalna stranka ne bo več odločevala o usodi našega deželnega zbora, časi so pri kraju, ko so zastopniki gospodov vladali ogromno večino kmetov. 400 let se je Slovenec boril za svoje pravice in ne zastonj. Ako pravica prodre, bo kmet gospodar na svoji lastnini, štiri leta je trajal boj, in če bo treba, bo tudi trajal 10 ali 20 let. Naše ljudstvo hoče pravico. Če se ta doseže, potem smo pripravljeni vsak hip skleniti mir in če mi sklenemo mir, bo to nekaj trajnega. Zato Vas prosim: Zaupajte nam poslancem „Slovenske ljudske stranke“. Mi Vas nismo nikoli prodali (Zakaj pa potem vlada daje klerikalcem tisočake.) Končal je govornik s patetičnim vzdihom: „Ti Bog pomozi“.

Nato je Gostinčar predlagal resolucijo, ki pozivlja župana Hribarja, da izpolni svojo dano župansko besedo ter nemudoma predloži volilno preosnovo za ljubljanski občinski svet. Prosi, ker se je žalibog preprečil javni shod (krščansko-socialne zvezze), da se v sredo zvečer ob polu 8. zberejo vsi na zborovanje, kjer se bo razpravljalo, kaj se je zgodilo v deželnem zboru.

Klerikalna nesramnost. Goveče o sklicanju deželnega zabora smo omenili, da je bil tudi deželni odbor popolnoma presenečen. V dokaz, da deželni odbor ni čisto nič pričakoval tega zasedanja, smo omenili, da ni pripravil nobene predloge za deželni zbor. To je tudi naravno. Če bi deželni zbor vedno le skrbel za to, da se vsak dan lahko skliče deželni zbor in da bo pripravljenih dovolj predlog, potem se mora ali uradništvo potrojiti ali pa mora nehati redno delo; o stroških, ki bi jih to provzročalo, niti ne govorimo. Naravno in samo ob sebi je unljivo, da se pripravijo predloge za deželni zbor takrat, kadar se bliža zasedanje. Tako je povsod in tako je tudi na Kranjskem. Klerikalcem je pa dober vsak povod za napade in za natolcevanje in zato so tudi to priliko porabili in se zagnali na deželnega odbornika Grasselli in dr. Tavčarja. Ta napad je velika nesramnost. Ako mislijo klerikalci, da mora v deželnem odboru

vedno biti „bereitschaft“ za slučaj sklicanja deželnega zabora, potem morajo prijeti svoja somišljene in deželnega glavarja Detela in njegovega namestnika Povšeta. Predsednik deželnega odbora in predstojnik deželnih uradov je g. Detela, njegova je skrb, da je vse pripravljeno za deželni zbor, njegova je dolžnost, da vse potrebno ukrene, njegova pa tudi odgovornost. To vedo klerikalci prav dobro, ali potuhnili so se in prav nesramno napadli — Grasselli in dr. Tavčarja. To je sicer perfidno in podlo ali kaj se more drugega pričakovati od teh katoliških duhovnikov, ki mažejo „Slovenca“.

Slovensko gledališče. V nedeljo sta bili zadnji dve predstavi v tej sezoni, ki sta se vršili na korist igralnemu objektu. Popoldne so predstavljeni poslavljajoči se umetniki slavno burko „Luce in Lip“⁴. Bili so zelo dobro razpoloženi ter so bolj pičlo zbranemu občinstvu pokazali, kaj zmoriejo in kaj ne. Vlog se niso ravno preveč spominjali, zato smo bili priča duhovitemu ekstemporiranju muzinih ljubljencev. Gospodje so bili zelo kratkočasni; g. Lier je imel sprva dobro vlogo do poštene igre, potem pa so tovarši tudi njega potegnili za seboj v igranje nedeljskih popoldnevov. — Zvečer pa so igrali „Le po Lido“, ki je ena najbolj neumnih iger, kar smo jih kdaj videli. Bil pa je večer zelo vesel, in smeh se včasih kar ni hotel poleči. Naslovno vlogo je imela gdč. Spurna; odikovala se je, kolikor ji je pač nudila priložnost. V ostalih vlogah so se ponašali gdje. Lier, Nučič, Verovšek in drugi. Občinstvo je bilo zadovoljno, kot sploh ob takih igrah. — Vprašanje pa je, ali se je letošnja sezona dostenjno zaključila s to igro? Kritik misli, da ne.

Režiser slovenskega gledališča g. Dobrovolny bo prihodnji teden gostoval na hrvatskem odru v Zagrebu. Nastopil bo v vlogi Jaga v Shakespearovi drami „Otelo“. Kakor čujemo, nameravajo posamni člani slovenske drame in opere pod vodstvom g. režisera Dragutinovića prirediti več dramskih in opernih predstav v mestnem gledališču v Varaždinu.

Ustanovni občni zbor „Naše zvezze“. V soboto zvečer se je vršil v hotelu „Ilirija“ drugi ustanovni občni zbor „Naše zvezze“. Zborovanje je otvoril g. Kejžar, ki je proglašil sklepnost in imenoval overovateljem zapisnika gg. Vesela in Dufféja, skrutinatorjem pa gg. Majerja in Vesela. Povedal je na to, da deželna vlada ni potrdila pravil sprejetih na prvem občnem zboru zaradi nekih formalnosti, vsled česar se mora vršiti nov občni zbor. Pri volitvah so bili izvoljeni odborniki gg. Ivan Duffé, Luka Jelenc, Pavel Jerovčič, Ivan Kejžar, Karel Majer, dr. Ivan Rupnik, Ivan Sešek, Anton Trstenjak, Rudolf Vesel in dr. Fran Windischer, namestnikom gg. Richard Debeljak, Veličan Fink, Ivan Naglič, Ivan Podgoršnik in Josip Tomazin; pregledovalcem računov gg. Ignacij Gabrič, Josip Sikošek in Fran Tavžes, namestnikom pa gg. Lovro Sancin Članarina se je določila na 8 K na leto in se bo pobirala četrletno, podpornina pa na 4 K. Redni člani društva morejo biti le uradniki, neuradniki pa samo podporniki. Pri točki slučajnosti se je oglasil za besedo g. Roštan, ki je govoril zarađi bodočih občinskih volitev ljubljanskih. „Naše zvezza“, dejal je, mora v boj. Sicer je prepričana, da ne zmagata, a ta naš nastop bodi samo manever. Te volitve nas interesirajo. Ljubljansko uradništvo stoji tako nizko gospodarsko, da se mora človeku vzrteti v glavi. Nam ni vse eno, kaj se kuri na ogrijišču občinskega zastopa. Sedanji občinski zastop ima veliko privržencev, a tudi veliko nasprotnikov. Z drvenjem po popolnosti se ljudstvu nalaga samo breme draginje. Mi zahtevamo od onih, ki jih budem volili v občinski zastop, da naši bodo podpisali naše zahteve. Zato predлага, da se kandidatuje „Naše zvezze“ vzamejo iz sredje „Naše zvezze“, da se tekom 8 ali 10 dni skliče zopet občni zbor, na katerem bodo naši kandidatje dobili besedo in razvili svoj program. Odbor pa naj dotelej sestavi svoj gosp. program. Na te besede je odgovoril gosp. Trstenjak, da društvo ne more sestavljati nobenega takega programa, ker društvo ni proti nobenemu družemu društvu. Kar se tiče obč. volitev, smo mi še pri rojstvu in moramo najprej delati, da si pridobimo simpatij. Z glavo skozi vid pa ne gre, obč. zastop je v izbornih rokah, zato ga moramo le podpirati. Predлага, da naj se prihodnjemu odboru naroči, da naj izbere kandidate za II. razred in jih priporoča vsem uradnikom. Ničakor pa ni potrebno, da bi klicali

kandidate za občinski zastop, da nam na kakem občnem zboru garantirajo, da bodo delali v smislu naših teženj. Vsak naprednjak dela itak v korist ljubljanske občine. G. Kejžar naznani, da se po društvenih pravilih predlogi uvažajojo le kot nasveti in da jih odbor le kot take jemlje na znanje. G. Roštan se znova loti prihodnjih obč. volitev, ker pa govoriti stvari, ki so daleč oddaljene od slučnosti, mu vzame g. Kejžar besed. Gosp. Trstenjak nasvetuje, naj se skliče glede volilne reforme izreden občen zbor, kateri nasvet se odstopi prihodnjemu odboru. G. Kejžar se nato zahvali navzočim za udeležbo in jih prosi, naj zastavijo vsi svoje moči, da se dosežejo cilji. Slovenskemu uradništvu se očita, da ne more imeti niti enega društva in naši nasprotniki so zagnali huronski krik, češ, da je naše društvo mrtvorojeno dete. To je pa žalostno tolžba za nje, kajti takoj prvi par dni smo imeli 100 članov. Naše glavno polje je na slovenski podlagi, zato ima upanje, da bo pročitalo nasprotno z utrakvističnimi društvami, ki hirajo drugo za drugim.

Veliko javno telovadbo prededi ljubljanski Sokol prihodnjo nedeljo, dne 8. aprila, ob 8. uri zvečer v telovadnici „Narodnega doma“. Po telovadbi bo „bratski večer“ v mali dvorani, pri katerem sodeluje oddelek društvene godbe.

Zensko telovadno društvo v Ljubljani je priredilo snoči v Sokolovih telovadnicah „Narodnega doma“ telovadno skušnjo, ki je bila jako mnogobrojno obiskana. Pod vodstvom načelnice gdč. Kajzelove je prikralako v dvorano ob koračnici, ki jo je svirala društvena godba, 82 nežnih, a strumih telovadkinj, katereje občinstvo burno pozdravljalo s ploskanjem, saj je takoj prvi nastop pokazal, da imamo pred seboj vojaško izvežbanou, a mično krdeče. Telovadkinje so deloma skupno, deloma v posameznih skupinah proizvajale vse točke sigurno in tako ljubko, da jim je od vseh strani konci vsake točke donela povsem zaslужena pohvala. Slikovite so bile vaje s praporji in vaje v četvericah z modrimi šerpami, živahne in sigurne one na treh bradijah in treh konjih, posebno odlične pa vaje s kiji, katere je prizajval vrlj vaditeljski zbor. Sklepna točka: borenen s flerjemi po francoški metodi je fino in elegantno zakrožila vitez. Kdor je videl deklec od 6 let dalje izvajati razne vaje, moral je dobiti prepričanje, da je telovadba za razvoj, krečanje in gibčnost telesa ter bistvenje duha pravi blagoslov. Ta javna telovadba je dokazala, da se v slovenskem ženskem telovadnem društvu goji telovadba z vso vnečno in ljubezno, kar gre v čast neutrudljivi voditeljici telovadbe gdč. Kajzelovi, pa tudi v priznanje marljivih ljubkih telovadkinj. Gdčni. Kajzelovi so njeni učenke podarile lep šopek svežih cvetlic. Ta telovadba je na vsak način velik korak naprej v našem narodnem delovanju!

Poročilo o sobotnem konkertu „Glasbeni Matice“ smo moralni radi nedostajanja prostora odložiti za jutrišnjo številko.

Umrl je včeraj v Ljubljani posestnik in trgovec g. Ivan Grajzer star 69 let. Ko je prišla njegova hči gdč. Mara Grajzer domov in zvedela za očetovo smrt, zgrudila se je mrtva na tla. — Danes zjutraj pa je umrl polkovnik gosp. Anton Pl. Salomon.

Sprememba posesti. Gosp. Andrej Mauer je prodal lani kupljeno Špejellovo hišo v Trnovem grodu Gabrijeli Lovoteli v Znojmu za 30.000 K.

Volitve na Dobrovi. Piše se nam: Pri nas na prijazni Dobrovi smo res pravi samotarčki. Do zadnjih časov niti vedeli nismo, da je slavni Belcebub iz „ta velikega pekla“ po prijaznem posredovanju gotovih prijaznih pod vodstvom gospoda kaplana naše uboge duše že zaaral. Jojmena, kaj bo, izgubljeni smo?! Tako si vsaj mislimo zdaj — kje je „Slovenec“ dne 24. pr. m. raznesel širom naše domovine grozno vest, da se je v tukajšnjem, doslej ugledni občini vgnezdel (čujte!) smrdljivi liberalizem, kajti nam kmetom vedno pripoveduje g. kaplan, da se ogibajmo liberalcev, ker je baje vsak liberalec s hudobnim duhom nabasan. Zdaj šele vemo, kako smo se motili, ko smo iskali vzrokov, kadar nas je pošteno „šravalo“, pa je ta spaska iztegovala svoje hudobne kremplje po našem drobovju. No, božja volja je bila taka in šravalo nas je. Tako smo po tem šmentanem liberalnem hudobnem duhu vse vprek „prešravfani“ prišli k volitvi občinskega odbora. „Slovenec“ piše: —, a se vam vendar usiluje na vse pretege, prezrite ga, kot zasluži in dajte mu glas, ki mu gre, to je: pokažite mu za vedno vrata. Kot možje, ki vedo, s kom jem je opraviti, smo se dosledno ravnali po tem nasvetu ter nastopili na volišču kot poštena kmetska stranka, ki ne potrebuje voditeljev-sleparjev in mu pokazali vrata. Komu? I no, kaplanu! To je bilo pa takom. Gospod kaplan je rekel vsakemu došlecu, da

je kandidate že on določil: pošteni možje so mu pa zabrusili: „Tiste, ki ste jih določili vi, jih le volite, a mi bomo volili svoje!“ In tako je bilo! Kandidatov g. kaplana miti na volišče ni bilo, torej mu je bil trud volitve prihrenjan. Ježil se je pa, ježil ta gospodek, da je bil kar zelen, kakor tudi njegov ponizni mežnarček — in častni občan — g. Rant. V tem času pa pride nekdo po g. kaplana, da gre k bolniku. Zdaj premisljuje, kaj mu je storiti, ali bi šel, ali ne? Kmalu pa stopi k njemu mož in mu pravi: „G. kaplan, če ne greste radi, pa tu stanite, saj danes bo bolnik, ako umrje, itak v nebesa prišel, kajti volitev in agitacija je bolj sveta — kaj ne! — nego prevideњe bolnikov!“ Po blamaži pri volitvi še ta mera popra — to je preveč! — — Nekdo je izginil s pozorišča, ker ga je jelo „šravfati“. No, božja volja je taka in šravalo vas bo. Dalje: Brez gospoda — je kmalo tudi njegov oprodna g. Rant zapustil volišče ter lezel prav poten domov, v prepričanju, da vkljub častnemu občanstvu ni sposoben za dobroskega župana. Saj mora vendar g. Rant vedeti, da ima župan veliko dela, a mi smo se usmilili njegove duše, ki bi izgubila lepo število sklepov po rožnih vencev. Čas, ki vsako razen zaceli — bo tudi to. G. kaplan je pa volitev navidezno hitro pozabil in še isti dan poleg svoje izvoljene rožice z vsem čuvstvom zaljubljenega mladega fanta preveval: „Se zmerom brea — krog mojga sreca.“

Slavno delo slavne nemške požarne brambe. V Škofji vasi pri Celju je nekaj nemškutarjev ustavilo požarno brambo, ki ima samo nemško poveljevanje. Vse se je srečno izteklo, požarna bramba se le ni mogla izkazati, kako vzorna disciplina jo navdaja in kako junaska zna spolovati prevzeto nalogo. Tu se ji je 18. marca ponudila prelepa prilika. V vasi so blizu neke hiše začele goreti planke in požarna je z vsem orodjem pridrevila na lice gorečih plank in gasila v potu svojih nemškutarjev obrazov. Srečno je pogasila divji ogenj in zmagoslavno se vračala domov. „Vahtarica“ je temu slavnemu činu slavne Škofjevačke požarne brambe privoščila kaj laskavo priznanje, kako veneto in vzorno so hrabi ognjegasci gasili raztrgan in preperen lesn plot.

Tiralnico je izdal celjsko sodišče za J. Majenom, socijalno-demokratičnem delavskim voditeljem, češ, da je poneveril več svot.

Utonil je v Savinji 62letni preužitkar Gašper Breznik iz Medloga; padel je z mosta v Levcu v vodo in utonil.

Z roko v stroj je prišel deželna volitve v Primovi tovarni v Polzeli, Vincencij Čempirek. Stroj mu je odrezal en prst.

Ustrelil se je v Radgoni korporal Wamberger v srce s samokresom, držeč v roki zapaljeno cigaro in s sabiljo opasan.

Tisoč jajc je pokradel hlapec Franc Seka svoji gospodarici Mariji Verčič v Bregu pri Ptaju. Kradel jih je vsak dan dve leti. Sodisce mu je prisodilo 6 tednov zapora.

Meso bo cenejše v Celju za 4 vinarje pri kili. V Ljubljani pa?

Zvezlo je gorelo v petek zvečer v Gorici pri drogeristu Jerešču. Nevarnost je bila velika, vendar so še v pravem času pritekli ognjegasci in ogenj pogasili. Skode je veliko, a je krita z zavarovalnino.

Kopernik — Lah. Goreč tajnik gorische podružnice zloglasne „Lege“, dr. Venier je pred kratkim slovensko zatrjeval na občnem zboru „Leginem“, da je bil slavni slovenski zvezdoslovec Kopernik — Lah. Kakor čujemo, sta navzočemu Dantejevemu kipu pritekli dve debeli solzi iz oči...

Telefonsko progo Trst v Krmin so otvorili včeraj.

Umrla vsled gadnjega pika. V petek je umrla v reski bolnici Ana Surina, o kateri smo poročali, da jo je pičil gad.

Mraz in sneg. Da je zadnje dni bil povsod izreden mraz in sneg, razlagajo astronomi iz tega, da se je pojavila velika pega na zapadnem delu solnca.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 18. do 24. marca 1906. Stevilno novorojencev 17 (= 23,5 %), mrtvorojencev 3, umrlih 32 (= 44,3 %), med njimi jih je umrlo za jetiko 12, vsled starostne oslablosti 2, vsled samomora 1, za različnimi bolezni 17. Med njimi je bilo tujec 13 (= 40,6 %), iz prejšnjih tednov 1, iz zavodov 21 (= 65,5 %). Za infekcijo bolezni so oboleli, in

Borzna poročila.
„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dun. borze 31. marca 1906.

	Denar	Blago
42% majska renta	99.50	99.70
42% srebrna renta	99.40	99.60
4% avstr. kronska renta	99.60	99.80
4% zlata	117.40	117.60
4% ogrska kronska renta	93.90	94.10
4% zlata	111.85	112.05
4% posojilo dež. Kranjske	99.50	101.65
4% posojilo mesta Slijet	100.50	101.50
4% Zadar	100. —	100. —
4% bos. herc. čeleznško posojilo 1902	100.35	101.35
4% češka dež. banka k. o.	99.85	100. —
4% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	100.05	100.25
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	100.20	101.20
4% zast. pisma Innerst. hranilnice	105.50	106.50
4% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100.50	101.50
4% z. pis. ogr. hip. ban. obl. ogr. lokalnih žel. leznic d. dr.	99.50	100.50
4% prior. lok. željez. Trst-Poreč	100.50	101.50
4% prior. dolenskih žel.	99.90	100. —
4% prior. juž. žel. kup.	135.40	317.40
4% avstr. pos. za žel. p. o.	99.95	100.95
Srečke		
Srečke od I. 1860/	194.25	196.25
od I. 1864	285.50	287.50
tiskske	157.75	159.75
zem. kred. I. emisije II.	287.50	297.50
ogrskie hip. banke	288.50	298.50
srbske à frs. 100— turške	292.25	266.50
Basilika srečke	100. —	108. —
Kreditne inomoške	151. —	152. —
Krakovske Ljubljanske Avstr. rdeč. kriza	22.85	24.85
Ogr. Rudolfove Salcburške Dunajske kom.	47.25	48.25
Delnice. Južne železnice	78. —	84. —
Državne železnice	91. —	97. —
Avtro-ogrskie bančne deln.	59. —	66.80
Avtro. kreditne banke	49.50	51.50
Ogr. Rudolfove Salcburške Dunajske kom.	30. —	32. —
Češke sladkorne družbe	54. —	60. —
Vlakte. Južne železnice	71. —	76. —
Državne železnice	52.5	53.5
C. kr. cekim	127.50	128.50
20 franki	672.30	673.30
20 marke	1637. —	1646. —
Sovereigns	670.25	671.25
Marke	788. —	789. —
Koruta maj.	242.75	243.25
Oves julij	645. —	648. —
Efektiv. Oves april	538. —	539. —
Oves oktober	2645. —	2654.50
Dolarji	536.50	537.50
Zitne cene v Budimpešti. Dne 2. aprila 1906.	273. —	275. —
Termin. Pšenica za april	558. —	562. —
Rž	154.50	155.50
Rž	113.33	113.37
20 franki	19.13	19.16
20 marke	23.44	23.52
Sovereigns	23.98	24.06
Marke	117.45	117.65
Koruta maj.	95.80	96. —
Oves april	250.50	251.50
Efektiv. Oves oktober	4.84	5. —
Nespremenjeno.		

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2. Srednji srčeni tlak 736.0 mm				
April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C.	Vetrovi
31. 9. zv.	737.7	0.8	sr. svzvod jasno	
1. 7. zj.	739.5	— 2.8	sr. jgvzvod del. jasno	
2. pop.	737.9	— 3.9	sl. jgvzvod del. oblač.	
9. zv.	740.1	5.6	sl. svzvod pol. oblač.	
2. 7. zj.	743.0	1.3	brezvetro jasno	
2. pop.	741.2	— 9.9	sr. jgvzvod del. jasno	
Srednja predvčerajšnja in včerajšnja temperatura: 1° in 4° in 4°; norm.: 6° in 6°; Mokrina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm.				

V neizrekljivi bolesti naznajajo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, brat, stric in starci oče, gospod

Ivan Grajzer posestnik in trgovec

po kratkem trpljenju, prejemi sv. zakramente za umirajoče, dne 1. aprila v 69. letu svojega zemeljskega potovanja, začljuvo v Vsevečnega mirno zaspal.

Pogreb dragega rajnika bode v tork, dne 3. aprila t. l., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta št. 32, na pokopališče k Sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Priporočamo pokojnika v molitev in blag spomin. 1214

V Ljubljani, 1. aprila 1906.

Marija Grajzer roj. Kučar, soproga. — Mara, Frančiška in Apolonija Hafner rojena Grajzer; hčere. — Ivan in Alojz sinova. — Josip Grajzer, brat. — Antonija Grajzer roj. Golob, sneha. — Josip Hafner, zet,

Podpisani naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je premuinula naša iskreno ljubljena mati, oziroma starata prastaramati, i. t. d., gospa

Marija Schrey zdravnika, poštarja in veleposestnika vdova

katera je po dolgi, zelo mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, dames ob polosmih zjutraj v 84. letu njene starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bude v ponedeljek, dne 2. aprila popoldne iz hiše žalosti na Jesenici na takujšnici pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi na Jesenicih.

Pokojnico pripravljamo v pobožno molitev in blag spomin.

Jesenice-Lesce, dne 31. marca 1906. 1221

Alojzij Schrey, c. kr. nadpohštar in veleposest. — **Rihard Schrey**, c. kr. poštar, — sinova. — **Marija Forster pt. Billau**, rojena Schrey, hči. — **Gustav Forster pt. Billau**, oficjal c. kr. drž. železnice v pokoju, — A. drej Štabnik, zasebnik, — zeta. — **Marija Schrey roj. Babovec**, — **Marija Schrey rojena Lukáček**, snehi. — **Vsi vukni, vnučki, pravnuki in pravnuki.**

Šivilja

za perilo se sprejme v službo na Bledu. — Ravnotam se sprejme tudi 1223 1

učenka. Naslov: D. Repe na Bledu.

Grand hotel „UNION“ v Ljubljani 1224

Ravnateljstvo A. Kamposch.

Dne 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. aprila t. l.

v vinski kleti zadnji

šrameljski koncerti.

Veliko znižanje cen!

1159.-3

Naznanilo za gospode.

Zaradi obnovitve prostora, se prodajajo sledeče stvari po izvirni ceni:

Srajce za gospode, bele in barvaste, pončne srajce, spodnje hlače, curatniki, zapestnice, najboljše blago, srajce za turiste od 80 kr. naprej, normalne perile, negavice, rokavice, žepne rutice, platnene in batistaste, curatnice, najlepši, elegantni vzerci.

Skrajno ceno.

Poštne pošiljatve od 20 K naprej franko.

Karel Recknagel

v Ljubljani, na Mestnem trgu 24.

Znižane cene.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovidnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplivami.

Vsek član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zajtrkovalni plačilni marker

se sprejme takoj

v kavarni „AUSTRIA“

v Ljubljani. 1176-3

Dvoje skladistič

je oddati na Mestnem trgu št. 25.

Pozive se pri g. Fran Čudnu, v Prešernovih ulicah. 552-9

Loteristinja

se sprejme takoj ali s 15. aprilom t. l.

Kje — pove upravištvu „Slov. Naroda“. 1187 3

Povabilo

redni glavni skupščini

društva za vzdrževanje Elizabetne otroške bolnice v Ljubljani ki bo

dne 7. aprila 1906 ob 3. uri popoldne

v veliki dvorani mestnega magistrata

Dnevni red.

1. Nagovor predsednika.

2. Zdravniško poročilo ravnatelja otroške bolnice.

3. Upravno poročilo.

4. Volitev načelnika.

5. Volitev upravnega sveta.

6. Slučajnosti. 1218

Veletrgovina z vinom

Fellin & Dall'Au v Ljubljani, na Mestnem trgu 17

priporoča svojo 1219-1

veliko zaloge naravnih in najboljših

tirolskih vin

iz lastnih goric na drobno in na debelo ter jih pošilja v lastnih sodkih in steklenicah po liter vsebine.

Cene jako primerne.

1159-3